

Znak: WK-6101/26/4/05/06

Katowice, dnia 20 stycznia 2006 r.

**Pan
Dyrektor
Zakładu Gospodarki
Komunalnej i Mieszkaniowej
w Czerwionce - Leszczynach**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 24 października 2005 r. do 16 listopada 2005 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Czerwionce – Leszczynach, za okres od 1 stycznia 2001 r. do 16 listopada 2005 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole podpisanym dnia 21 listopada 2005 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone podczas kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie rachunkowości.

- *Nieterminowe regulowanie, w okresie od 1999 r. – do 30 września 2005, zobowiązań finansowych wobec kontrahentów, czym naruszono przepisy określone w art. 28 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.). W latach 2001 – 30.09.2005 r. zapłacono odsetki w łącznej wysokości 133.929,40 zł, z czego:*

- w roku 2001 w kwocie - 705,41 zł,
- w roku 2002 w kwocie - 2.097,60 zł,
- w roku 2003 w kwocie - 12.088,36 zł,
- w roku 2004 w kwocie - 69.059,07 zł,
- w roku 2005 (do 30 września 2005 r.) w kwocie - 49.978,96 zł.

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Zakładu ponoszą:

- *p. Irena Pierchała – która w okresie 1992 – 15.02.2005 r. pełniła funkcję Dyrektora ZGKiM,*

- p. Elżbieta Wojacek – która w okresie od 14 lutego 2005 r. do 28 lutego 2005 r. pełniła funkcję p.o. Dyrektora ZGKiM,
- p. Leonard Piórecki – który w okresie od 1 marca 2005 r. do września 2005 r. pełnił funkcję p.o. Dyrektora ZGKiM,
- p. Ewa Zielosko – która w okresie 1999 – IX 2005 pełniła funkcję Głównego Księgowego w ZGKiM, zgodnie z zakresem czynności.

Odsetki zapłacone w tym okresie przez ZGKiM dotyczyły umów na dostarczanie mediów (energia elektryczna, gaz, energia cieplna, usługi telefoniczne).

Przyczyną nieterminowego regulowania zobowiązań był brak dostatecznych środków finansowych na rachunku zakładu. Brak płynności finansowej i zatory płatnicze spowodowane były głównie opóźnieniami wpłat należności czynszowych przez najemców. Zakład występował do kontrahentów o umorzenie bądź anulowanie naliczonych odsetek. Podejmowano czynności w celu wyegzekwowania zaległych należności czynszowych poprzez wystawianie wezwań do zapłaty, upomnień, zawieranie ugody z dłużnikami. Występowano do sądu z pozwami o spłatę zadłużenia czynszowego wraz z należnościami za mediami oraz o eksmisję. Ponadto wynajęto firmę windykacyjną, która w okresie 26.09.2004 – 26.09.2005 r. zajmowała się egzekucją należności.

W zakresie zamówień publicznych.

- Zaniechanie żądania od oferentów, biorących udział w przetargach nieograniczonych:
 - na dostawę samochodu fabrycznie nowego do wywozu nieczystości stałych w 2005 r. o wartości zamówienia, przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro, oraz
 - na dostawę rafinowanych produktów z ropy naftowej w 2004 r. o wartości zamówienia, przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro, przedłożenia aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego – która potwierdzałaby brak zachodzenia przesłanki do ich wykluczenia na skutek prawomocnego skazania za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych.

Powyższym naruszono § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 645) w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy - w związku z przepisem art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177), który stanowi, że „zamawiający żąda od wykonawcy dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, jeżeli wartość zamówienia przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro”.

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków przez członków komisji przetargowych o charakterze stałym, powołanych Zarządzeniami Dyrektora ZGKiM: Nr 5/2005 z dnia 1 kwietnia 2005 r. oraz Nr 7/2002 z dnia 19 czerwca 2002 r. oraz Inspektora ds. zamówień publicznych, który sprawuje bezpośredni nadzór nad przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Skutkiem nieprawidłowości jest fakt, że żaden z oferentów - biorących udział w ww. przetargach nieograniczonych o wartości zamówienia przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60.000 euro - nie przedłożył informacji z Krajowego Rejestru Karnego, która potwierdzałaby brak zachodzenia przesłanki do ich wykluczenia.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad członkami komisji o charakterze stałym ds. przeprowadzania postępowań w sprawach o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zakupu materiałów, dostaw i usług oraz Inspektorem ds. zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

- *Brak nadzoru w zakresie rozliczania z firmą „SPEC – OIL” z Chorzowa - dostaw oleju napędowego, co skutkowało zawyżeniem stawki odpłatności za 1 litr paliwa. W wyniku przetargu nieograniczonego na dostawę paliw, przeprowadzonego w 2004 r., została zawarta umowa nr 12/01/ZP/2005 z dnia 31 stycznia 2005 r. Zgodnie z § 1 ww. „wykonawca (SPEC – OIL z Chorzowa) zobowiązuje się do sprzedaży paliw za cenę dystrybutora z dnia tankowania + 0,02 zł. Przy czym zmiana ceny PKN ORLEN (cena dystrybutora), spowoduje zmianę ceny oferowanych produktów”. Stwierdzono, że dostawca dostarczał Zamawiającemu w okresie od 17 do 29 czerwca 2005 r. oraz od 16 do 29 lipca 2005 r. olej napędowy po cenach wzrastających - mimo że ceny tego rodzaju paliwa były przez PKN ORLEN w ww. okresie obniżane.*

Otóż:

- *w okresie od 17 do 29 czerwca 2005 r. dostawca podniósł cenę oleju napędowego o 8 groszy na każdym litrze. Zgodnie z natomiast z cenami archiwalnymi oleju napędowego – ustalonymi przez PKN ORLEN – w okresie od 17 do 29 czerwca 2005 r. cena oleju uległa obniżeniu o 3 grosze na litrze,*
- *w okresie od 16 do 29 lipca 2005 r. dostawca podniósł cenę oleju napędowego o 4 grosze na każdym litrze. Zgodnie z cenami archiwalnymi oleju napędowego – ustalonymi przez PKN ORLEN – w okresie od 16 do 29 lipca 2005 r. cena oleju uległa obniżeniu o 2 grosze na litrze.*

Opisanym działaniem naruszono postanowienia § 1 pkt 2 umowy nr 12/01/ZP/2005 z dnia 31 stycznia 2005 r. zawartej pomiędzy Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Czerwionce – Leszczynach a firmą „SPEC – OIL” z Chorzowa, a także naruszono przepisy art. 28 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148), zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków przez p. Elżbietę Wojacek oraz p. Leonarda Pióreckiego, którzy - pełniąc w okresie realizacji ww. dostaw obowiązki właściwe dla Dyrektora ZGKiM - nie zapewnili należytego nadzoru nad rozliczeniem dostaw oleju napędowego.

- *Zaniechanie dostosowania tabeli kwot wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych kierowników i zastępców kierowników – stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu Wynagradzania (tekst jednolity z dnia 1 maja 2003 r.) – do obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222). Zgodnie z tabelą kwot wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych kierowników i zastępców kierowników – stanowiącą załącznik nr 2 do regulaminu wynagradzania (tekst jednolity z dnia 1 maja 2003 r.) obowiązującego w ZGKiM: „(...) Dyrektorowi przysługuje: wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 3.200 zł oraz dodatek funkcyjny do kwoty 1.500 zł (...) Zastępcy Dyrektora oraz Głównemu*

Księgowemu przysługuje: wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 3.000 zł oraz dodatek funkcyjny do kwoty 1.300 zł”.

Natomiast na podstawie tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222) „(...) Dyrektorowi wielobranżowej jednostki przysługuje wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 3.720 zł oraz dodatek funkcyjny do kwoty 1.700 zł (...) Zastępcy Dyrektora oraz Głównemu Księgowemu przysługuje: wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 3.510 zł oraz dodatek funkcyjny do kwoty 1.490 zł”.

Powyższe pozostaje w sprzeczności z przepisem art. 9 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94), który stanowi, że „postanowienia (...) regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych”.

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków przez p. Leonarda Pióreckiego - p.o. Dyrektora ZGKiM, który zaniechał wdrożenia projektu tabeli kwot wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych kierowników i zastępców kierowników - aktualizującego załącznik nr 2 do ww. regulaminu wynagradzania.

Wniosek nr 2

Dostosować tabelę kwot wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych kierowników i zastępców kierowników – stanowiącej załącznik nr 2 do regulaminu wynagradzania (tekst jednolity z dnia 1 maja 2003 r.) – do obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222).

- Ustalenie oraz wypłacenie na rzecz Zastępcy Głównego Księgowego w okresie od 1 października 2000 r. do dnia kontroli – miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego, wg niższego zaszeregowania, aniżeli dla tego stanowiska ustalono w obowiązujących po sobie przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 61, poz. 708 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222).*

W okresie od 1 października 2000 r. do 31 października 2005 r. wynagrodzenie zasadnicze Zastępcy Głównego Księgowego kształtowało się następująco:

- od dnia 1 października 2000 r. do dnia 31 maja 2001 r. wg kategorii X wynosiło 1.651,54 zł.*
- od dnia 1 czerwca 2001 r. do dnia 30 czerwca 2003 r. wg kategorii X wynosiło 1.691,00 zł.*
- od dnia 1 lipca 2003 r. do dnia 31 maja 2004 r. wg kategorii X wynosiło 1.776,00 zł.*
- od dnia 1 czerwca 2004 r. do dnia 31 października 2004 r. wg kategorii XII wynosiło 1.928,00 zł.*

- od dnia 1 listopada 2004 r. do dnia 30 czerwca 2005 r. wg kategorii XII wynosiło 1.989,00 zł.
- od dnia 1 lipca 2005 r. do nadal wg kategorii XIII wynosi 2.055,00 zł.

Stanowisko Zastępcy Głównego Księgowego nie zostało przewidziane w zakładowej tabeli stanowisk, zaszeregowania i wymagań kwalifikacyjnych, stanowiącej załącznik nr 5 do regulaminu wynagradzania z dnia 16. sierpnia 1996 r. (tekst jednolity z dnia 1 maja 2003 r.). Zgodnie natomiast z tabelą stanowisk, zaszeregowania wymagań kwalifikacyjnych pracowników oraz tabelą punktowych rozpiętości dla poszczególnych kategorii zaszeregowania – stanowiących załączniki odpowiednio: nr 4 i 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 61, poz. 708 z późn. zm.) oraz nr 3 i 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222) dla stanowiska Zastępcy Głównego Księgowego określono „kategorię zaszeregowania od XIV do XVIII” przy czym do „XIV kategorii zaszeregowania stosuje się rozpiętość punktową w przedziale od 221 pkt do 240 pkt”.

Na podstawie uchwały Nr X/84/2000 Rady Miejskiej w Czerwionce – Leszczynach z dnia 28 września 2000 r. ustalono dla potrzeb opracowania tabeli wynagrodzenia zasadniczego w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „najniższe wynagrodzenie zasadnicze w I kategorii na kwotę 700,00 zł brutto oraz wartość jednego punktu na kwotę 6,50 zł”.

Mając na uwadze, że zgodnie z jednobrzmiącymi postanowieniami § 3 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 61, poz. 708 z późn. zm.) oraz § 3 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222) „wysokość miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego może być wyższa lub niższa od ustalonych w ust. 2, nie więcej jednak niż o 10 %” – miesięczne kwoty wynagrodzenia zasadniczego Zastępcy Głównego Księgowego – z dniem 1 października 2000 r. winny być ustalone w kwocie nie niższej, aniżeli 1.922,85 zł brutto.

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków pracodawcy przez p. Irenę Pierchałę – Dyrektora ZGKiM.

*Skutkiem nieprawidłowości jest bezpodstawne zaniżenie o kwotę **9.582,08 zł brutto** wypłaconego na rzecz Zastępcy Głównego Księgowego w okresie od 1 października 2000 r. do 31 maja 2004 r. miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego.*

Wniosek nr 3

Wypłacić Zastępcy Głównego Księgowego bezpodstawnie zaniżane w okresie od 1 października 2000 r. do 31 maja 2004 r. wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 9.582,08 zł brutto oraz należne odsetki, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222) oraz

postanowienia Uchwały Nr X/84/2000 Rady Miejskiej w Czerwionce – Leszczynach z dnia 28 września 2000 r.

- *Przyznanie oraz wypłacenie w latach 2003 – 2004 nagród na rzecz Głównego Księgowego oraz Zastępcy Głównego Księgowego, w łącznych kwotach po 1.380 zł, w związku z wykonywaniem przez tych pracowników obowiązków służbowych, wynikających z ustalonych dla nich pisemnych zakresów czynności. Powyższe jest niezgodne z postanowieniem § 6 pkt 4 regulaminu przyznawania nagród pracownikom ZGKiM - stanowiącym załącznik nr 7 do regulaminu wynagradzania z dnia 16 sierpnia 1996 r. – który stanowi, że „nagrody przyznaje się za realizację zadań o szczególnym znaczeniu dla Zakładu (...) w szczególności za: wykonywanie pilnych prac, które nie wchodziły w zakres obowiązków pracowników”.*

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków przez p. Irenę Pierchałę – Dyrektora ZGKiM.

- *Wypłacenie pracownikom ZGKiM w miesiącu wrześniu 2003 r. zwiększonych premii regulaminowych w łącznej wysokości 49.648,72 zł, na podstawie odręcznych zapisów dokonanych przez nie ustaloną osobę w „kartach roboczych” poszczególnych pracowników oraz zaniechanie sporządzenia dokumentacji związanej z przyznaniem owych zwiększonych premii, czym naruszono przepisy § 6 ust. 2 pkt g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 62, poz. 286), który stanowi, że „akta osobowe pracownika (...) obejmują dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody lub wyróżnienia (...)”.*

Stwierdzono, że w miesiącu wrześniu 2003 r. pierwotnie każdemu z pracowników przysługiwała premia regulaminowa w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego. Jednakże ostatecznie owe premie zostały wypłacone pracownikom w wysokości podwyższonej do 20 % oraz 25 % wynagrodzenia zasadniczego. Podstawą wypłacenia zwiększonych premii były „karty robocze pracowników za miesiąc wrzesień 2003 r.”, w których zapisy „premia: 10 %” zostały odręcznie przekreślone i zastąpione cyframi „20 %” oraz „25 %”. Odręczne zapisy, zwiększające wysokość premii nie zostały parafowane wobec czego inspektorzy kontroli nie byli w stanie ustalić danych pracownika który ich dokonał.

Zgodnie natomiast z postanowieniem § 8 regulaminu premiowania stanowiącym załącznik nr 6 do regulaminu wynagradzania z dnia 16 sierpnia 1996 r. „regulaminowa premia może być podwyższana przez Dyrektora (...)”.

Ponadto zaniechano sporządzenia oraz załączenia do akt osobowych poszczególnych pracowników, dokumentacji związanej z przyznaniem premii regulaminowych w zwiększonej wysokości.

Przyczyną nieprawidłowości było nienależyte wykonywanie obowiązków przez Kierownika Działu Kadr i Administracji oraz Specjalistę ds. Kadr, a także przez p. Irenę Pierchałę -Dyrektora ZGKiM.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad Kierownikiem Działu Kadr i Administracji oraz Specjalistą ds. Kadr, mając na uwadze przepisy art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.